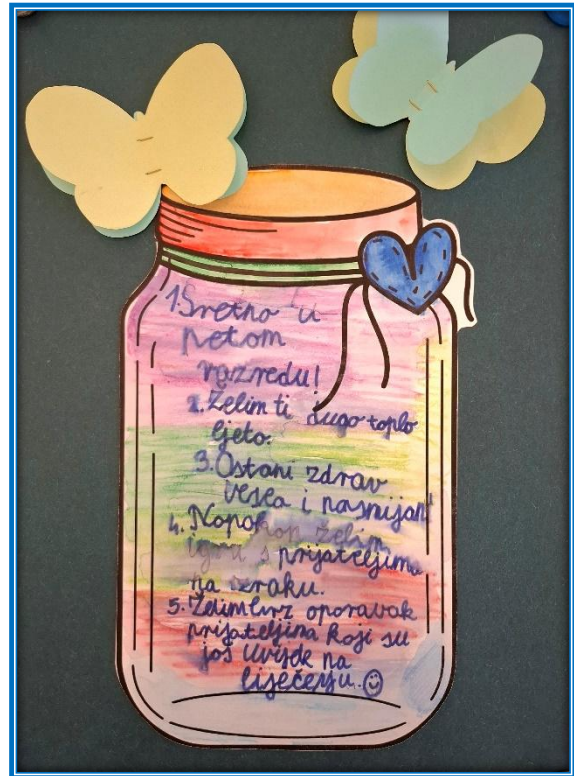


MALI KREATIVCI U SVIBNJU 2026.

6. svibnja 2026. – Današnja radionica posvećena je nama najdražim osobama i na njoj ćemo obilježiti - „*Majčin dan*“. Majčin dan je međunarodni dan u čast majki i majčinstva koji se u Hrvatskoj i većini drugih zemalja obilježava svake godine druge nedjelje u svibnju. To je dan posvećen izražavanju ljubavi, zahvalnosti i poštovanja prema majkama, bakama i svim ženama koje imaju majčinsku ulogu u našim životima. Tako smo mi danas izrađivali čestitke za naše mame kao i prigodne poklone.



13. svibnja 2026. – Naša radionica Malih kreativaca - „*Teglica dobrih želja*“ je danas odisala posebnom i toplom energijom. Učenci Škole u bolnici trebali su ispuniti teglicu svojim željama ali i željama za druge. Bilo je lijepo, iskreno, šareno i veselo.



20. svibnja 2026. – Kako bi se podigla svijest o značaju pčela i upozorilo na smanjenje njihova broja, 2017. godine Ujedinjeni narodi proglasili su 20. svibanj - „*Svjetski dan pčela*“. Inicijativu za to je pokrenula Slovenija, a datum je odabran u spomen na rođenje Antona Janše, oca modernog pčelarstva. Klimatske promjene utjecale su na ponašanje pčela, koje su zbunjene i nervozne zbog čestih i naglih promjena vremena, a probleme pčelarima zadaje i korištenje insekticida i herbicida u poljoprivrednoj proizvodnji.



Pčele su najvažnija bića na planetu jer bez njih nema oprašivanja, nema plodova, nema hrane, nema ni ljudi. Svi moramo dati doprinos da osiguramo njihov opstanak. Širom svijeta postoji 20.000 vrsta pčela, a oko 250.000 vrsta biljaka ovisi o pčelama za oprašivanje. Pčele povećavaju prinos usjeva jabuka, borovnica i krastavaca i do 30 posto, tako da bi bez njih mnoge vrste voća i povrća postale deficitarne i skupe. Mnogi od lijekova, i konvencionalni i alternativni, potječu od oprašenih biljaka. Pamuk je još jedan bitan proizvod koji pčela oprašuje, pa bismo se mogli oprostiti od jeftinih majica i traperica. Ne trpi samo ljudski rod, ptice i mali sisavci koji se hrane bobicama i sjemenkama umrli bi od gladi, pa bi zbog toga gladovali i svejedi – mesojedi koji nastavljaju prehrambeni lanac.



Nestanu li pčele s planeta Zemlje, čovjeku kao vrsti ostaju još oko četiri godine života, poznata je izjava **Alberta Einsteina**. Pad populacije pčela u posljednje vrijeme sve više zabrinjava, broj oprašivača, pa tako i pčela, u Europi je u posljednjih 30 godina smanjen za tri četvrtine. Glavni razlozi smanjenja broja pčela su nekontrolirana upotreba pesticida, nedostatak cvijeća i

deforestacija (krčenje šuma). Brojni aktivisti stoga zahtijevaju zabranu upotrebe pesticida, korištenje prirodne alternative i praćenje zdravlja i opstanka pčela. Kako bi zaštitili pčele i oprašivače, treba održavati i obnavljati njihova staništa u poljoprivrednim i urbanim sredinama te promicati biološku kontrolu štetnika i korištenja pesticida.

Preporučuje se i sadnja medonosnog cvijeća i biljaka, sve se više u gradovima umjesto košnje parkova i zelenih površina na njima sadi poljsko cvijeće, a prirodu pušta da bude priroda. Iskustva pokazuju da su se pčele vratile na cvjetne površine, a gradovi smanjili troškove košnje zelenih površina.

27. svibnja 2026. – Prošla radionica Malih kreativaca je bila posvećena pčelama, a ova je posvećena još jednom vrlo važnom kukcu, leptiru. Naime, 28. svibnja obilježavamo - „*Svjetski dan leptira*“. Cilj obilježavanja ovog dana je upoznavanje ljudi s leptirima, njihovom biologijom i važnošću za ekosustav, te buđenje svijesti javnosti o važnosti zaštite leptira i njihovih staništa.

28. SVIBNJA SVJETSKI DAN LEPTIRA

Sjedim u travi.
Al ne sjedim sam.
Na različku, što se lako njiše
Do mojih nogu, sjedi jedan leptir,
I mirno med mu iz modrine siše.

Ne boji me se. Kao da se sviko
Već posve na me.
Ne smeta nas niko.

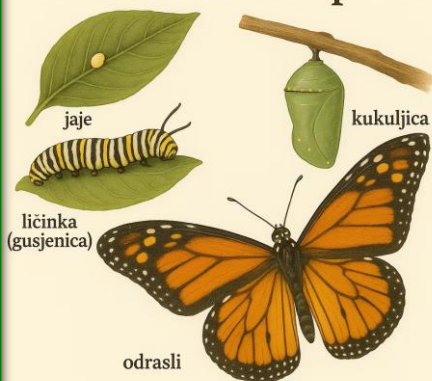
Dobriša Cesarić, "Tišina"



Cilj obilježavanja ovoga dana podizanje je svijesti o zaštiti i očuvanju ovih kukaca. Na samom početku pogledali smo zanimljiv kratkometražni animirani film "*Sweet Cocoon*" –

<https://www.youtube.com/watch?v=BnlQ7bVUDjc> Leptiri su kukci s dva para krila koja su prekrivena sitnim ljuskicama, kao crijepovima na krovu, koje im daju različita obojenja koja nalazimo kod ove skupine. Različito obojenje i šare na krilima omogućavaju leptirima da se skrivaju od predatora, varaju predatora pretvarajući se da su opasne, otrovne ili velike životinje, ali i pronalazak partnera. Različito obojenje mužjaka i ženki kod leptira vrlo je česta pojava. Mužjaci su obično ljepši, obojeni intenzivnijim bojama. U svijetu životinja ženke su te koje biraju partnera, pa tako i kod leptira. Ljepši mužjaci, oni s intenzivnijim bojama bit će izabrani.

Životni ciklus leptira

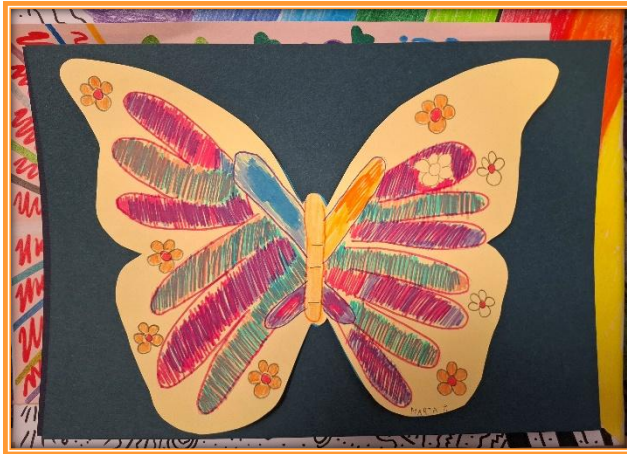


Životni ciklus leptira je *holometabolija* ili potpuna preobrazba. Ženka na ovopozicijsku biljku, obično je to i biljka hraniteljica ili biljka kojom se hrane gusjenice, polaže jaja. Iz jaja se razvije gusjenica koja se u periodu svog postojanja intenzivno hrani. Kad dosegne određenu veličinu

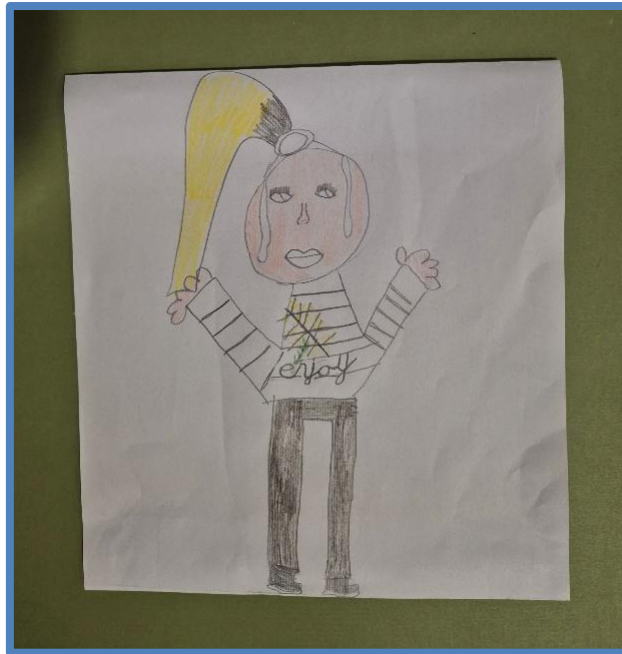
gusjenica se zakukulji. U kukuljici se događaju intenzivne promjene, gdje se gusjenica pretvara u odraslog leptira. *Imago* ili odrasli leptir ne živi dugo, nekad samo nekoliko sati, ali neke vrste žive i nekoliko mjeseci. Vrste koje kratko žive ne hrane se, usni aparat im je zakržljao, dok se duže živuće vrste hrane i to najčešće nektarom biljaka što ih čini super oprašivačima.

Vrlo su važna komponenta u hranidbenim mrežama diljem planeta. Danje vrste važni su oprašivači, ali i hrana brojnim životinjskim vrstama, posebno pticama. Noćne vrste također su važni oprašivači i važna hrana šišmišima. Prisutni su na svim kontinentima osim na Antarktiku. Obzirom na period aktivnosti, dijelimo ih na danje i noćne vrste. Danje vrste su intenzivnijih boja, dok su noćne zagasitijih i tamnijih boja. Vrsta aktivnih noću ima puno više nego onih aktivnih danju.

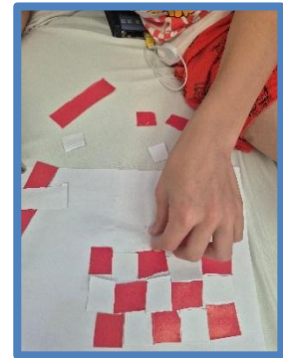
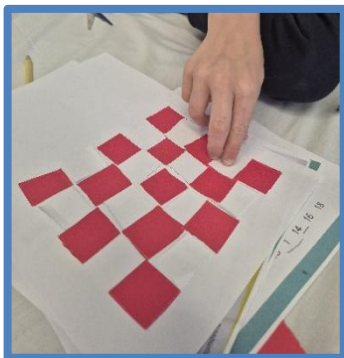
Kao važnu komponentu bioraznolikosti leptire moramo štiti. Obavljaju vrlo bitne i skupe zahvate u ekosustavu, oprašivanje i važan su dio hranidbene mreže, a kojima i nama proizvode hranu i omogućavaju život kakav danas poznajemo. Našim aktivnostima moramo doprinijeti njihovom očuvanju. Trebamo poticati tradicionalni način upravljanja livadnim staništima, prestati koristiti pesticide, smanjiti košnju oko kuća, ostavljati nepokošene dijelove i zavičajne vrste bogate nektarom.



Majčin dan je praznik u čast majki i majčinstva koji se u većini zemalja, pa i Hrvatskoj, obilježava svake godine druge nedjelje u svibnju. Učenici Škole u bolnici crtali su svoje mame.



Dan državnosti u Republici Hrvatskoj je državni praznik koji se obilježava 30. svibnja u spomen na konstituiranje prvoga Sabora 30. svibnja 1990. Obilježavanjem Dana državnosti njegujemo osjećaj pripadnosti domovini, poštovanje prema nacionalnoj povijesti te važnost zajedništva, odgovornosti i demokratskih vrijednosti. Hrvatski nacionalni simboli predstavljaju zastavu, grb i himnu Hrvatske pa smo i mi u spomen na Dan državnosti izrađivali šahovnicu.



Hvata nas nogometno ludilo i početak ljetnih praznika za učenike. Mali kreativci objedinili su sve zajedno i nastale su hrvatske ribice koje igraju nogomet, a mi naravno navijamo za njih.



Ana Grgić, učiteljica RN